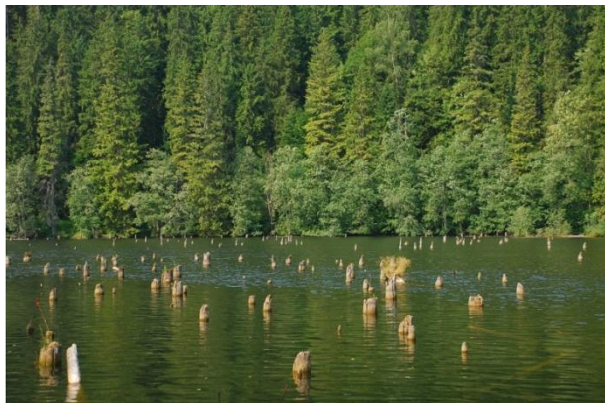

Erdélyi értékek

Erdély fás növényzete

Erdély növényvilágát az erdők jellemezték. Hajdan a nyugati határvidék területét is kiterjedt ligetes tölgyesek, mocsári tölgyerdők borították, ezért Erdőhát volt a neve.

Erdély, Gyilkos Tó

Ahogy közeledünk a dombokhoz és hegyekhez, megkezdődik a zárt tölgyesek övezete. Itt elsősorban a kocsonyás tölgyesek az uralkodó, de honos a cser és a magyar tölgy is. A hegyekben a kocsánytalan tölgyfajok veszik át a főszerepet. Égtájak és helyi domborzati viszonyok szerint a tölgyeseket a bükkösök váltják fel, melynek vezérfaja a bükk.

Tordai-hasadék

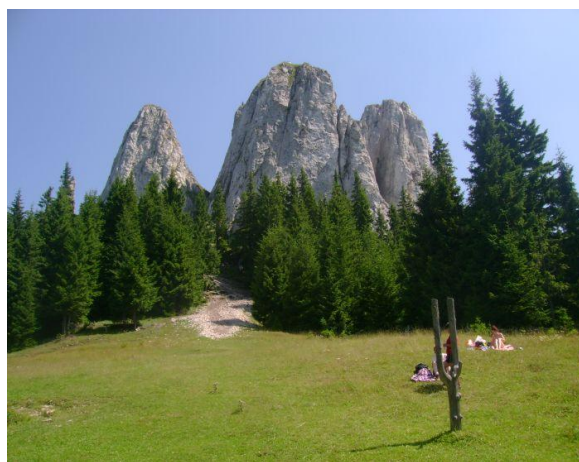

Az igazi fenyves öv a lucfenyő hazája. A lucfenyő 1800 méterig, sőt eltörpülve magasabbra is felhatol. A havasi övben 2000 m körül a terjedelmes törpe fenyvesek, borókások alkotnak.

A Tordai Sóbánya

Békás-szoros

Tordai Sóbánya

Torda Kolozsvártól 32 km-re délkeletre, a Rákos-patak és az Aranyos folyó összefolyásánál épült. Már a rómaiak is bányásztak itt sót. A Magyar Királyság megalakulásának elején Torda sóbányászata előtérbe került.

Az első oklevél, amelyben megemlíti az erdélyi sót, egy I. Géza király által kiadott, 1075-ből származó oklevél. Ebben név szerint említik az erdélyi Turda várához tartozó sóvámot, mely az Aranas (Aranyos) folyó mellett van. Később Torda lett az összes erdélyi sóbánya adminisztratív irányító központja, melyet sókamarának, később sóhivatalnak neveztek.

A város híres sóbányája a 17. századtól 1932-ig működött. A második világháborúban légvédelmi bújóhelyként használták, később pedig sajtot érleltek a járatokban. Az 1990-es évek eleje óta látogatható turisztikai nevezetesség. Levegője jótékony hatású a légúti betegségekben szenvedők számára. Az év folyamán a sóbánya hőmérséklete 10-12 °C, a relatív nedvesség 75-80%, a légáramlatok sebessége legfeljebb 0,2 m/s.

A sóbánya levegőjének magas páratartalma, egyenletes hőfoka, abszolút allergén-, kórokozó mikroorganizmus- és pormentessége, valamint a kedvező koncentrációjú NaCl aeroszolok kétségtelenül gyógyító hatással van a légzőszervi megbetegedésekre. A felszín alatti mikroklíma elsősorban az asztmásoknak, allergiásoknak, légúti gyulladással betegeknek ajánlott, de egészséges pácienseknek - sportolóknak, dohányosoknak, szmogot szívó városiaknak - is jót tesz egy ilyen környezetben megtett séta. Jelenleg gyógykezeléseknek és kulturális rendezvényeknek ad otthont.

Az Erdélyi-medence általaji sóképződményei a Badenian-Welicián korban keletkeztek. Az erdélyi sókészlet mintegy 13,6-13,4 millió éves. A só elszigetelt tengerek fenekén rakódott le, a meleg és viszonylag nedves, enyhén szárazságra hajlamos éghajlati viszonyok közepette. A medence utólagos tektonikus alakulása következtében észak-dél irányú elnyúlt gyűrődések alakultak ki, különösen az Erdélyi-medence keleti, illetve nyugati részén. A só e gyűrődések tengelye mentén tömbösült.

A Torda városának észak-keleti részén kezdődő sóréteg 45 négyzetkilométeren terül el, vastagságának átlagértéke 250 méter. A gyűrődés központi részén a sóréteg gyakran meghaladja az 1200 méter vastagságot. A tordai só monominerális képződmény, 99 százalékban halit (NaCl) alkotja. A teljes készlet nagysága 38.750 millió tonnára becsülhető. A sót takaró, szárazföldi származású képződmények 0,5 és 20-25 méter vastagságúak. Virágosvölgy és a Sós-völgy vidékén a sót fedő réteg erodálása miatt a só a felszínre bukkant, s emiatt a só megléte a legrégebb időtől kezdve köztudott. Az erdélyi sókitermelés régmúlt időkbe nyúlik vissza. Az első római kitermelés téglalap alakú, lépcsős bányában történt. A kitermelt sót a bánya egyik végéből induló lejtőkön szállították. A 12-15 méter mélységű bányákban a fenéken felgyűlt víz és a só nagyobb mélységből való felszínre hozatalának (hosszabb és meredekebb lejtő) nehézsége miatt a kitermelést feladták.

A legtávolabbi vidékekről érkező turisták számának növekedése évről-évre a bánya turisztikai, történeti értékének és nem utolsósorban gyógyító hatásának meggyőző bizonyítéka.

A tordai Sóbánya napjainkban a sóbányászat történetének valódi múzeuma. A bányászati munkálatok, a sószállítás technikájának kitűnő állapotban való konzerválódásának, valamint a turisztikai objektummá való átalakítását megelőző körütekintő munkálatoknak tulajdoníthatóan a bányában a történelem és a mítosz harmonikusan kapcsolódik össze.

Erdélyi kerámia művészet

Az erdélyi kirándulásunk alkalmával, volt szerencsénk ellátogatni Korondra is. Az összes emlékezetes program közül, ez volt a kedvencem, hiszen rajz tagozatos tanulóként érdeklődöm az iparművészet iránt, és mint megtudhattam, Korond a kerámiaművészet egyik fellelője. Láttunk ugyan nagyüzemben gyártott kerámia üzleteket, de a kézzel készített fazekas butikok és helybéli népi portékái mindig hangulatosabbnak tündek. Édesanyám a lelkemre kötötte, hogy legalább egy igazi korondi kerámiát mindenképp vennem kell, így nem is volt kérdéses, hogy végig nézem a vásár összes standját és a legszebbet hozom neki, viszont a feladat közel sem volt olyan egyszerű, mint azt gondolnánk. Butikról-butikra szebb és szebb cserépedényekkel, tányérokkal, fazekas termékekkel kecsgették. Végül egy népviseletet, hímezett fejkendőt viselő, magyar népdalokat hallgató öreg néni butikjában rátaláltam a megfelelő darabra. A néni egyedül várta az érdeklődőket, és minden betérő vendégnek mosolygósan magyar nyelven köszönt, ha magyar visszajelzést kapott, azonnal kérdezősködni kezdett, ahogy azt tőlem is tette. Azonban én is kíváncsi voltam, és a néni nagyon örült, hogy beszélgethettem. Megtudtam, hogy már az ő nagymamája is a fazekas iparban dolgozott és ez a tudomány, mindenféle eszközzel öröklődött tovább. Ezeken kívül elmesélte, hogy hogyan készül az igazi korondi kerámia. Elsőnek elkészíti a edénytestet, majd hagyja szikkadni. A következő lépés a kaolinnal való mázolás, azaz az engobozás, és ezután következik a díszítés (karcolások, festések) ezeket főleg szarúrókával végzi. Az utolsó lépés pedig az égetés. Ezekre az agyagból készített kincsekre mind ő

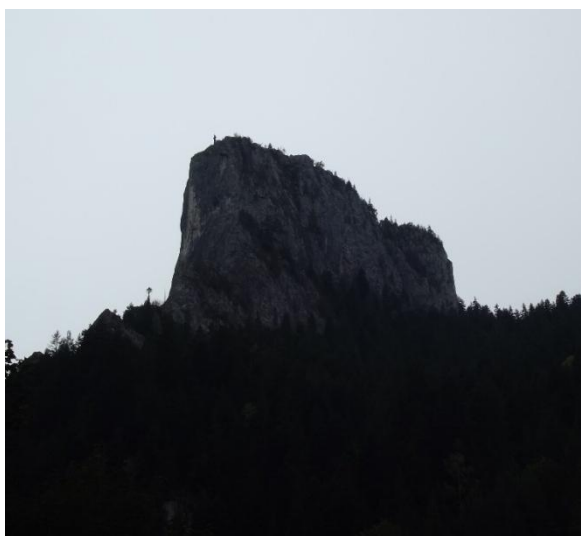

maga találja ki a mintákat, ezért is annyira egyediek. Találunk növényi és állati motívumokat, ez utóbbiak között a szarvas, a madár a leggyakoribb. Elmesélte, hogy elődei saját kezűleg bányászták az agyagot, majd tisztították, mezítláb taposták, finomították az anyagot. A mindennapi használati kerámia edények egy részét nem öntötték le mázzal, hanem vagy eredeti színében hagyták, vagy csak egyszerű hullámvonalas-díszsel látták el. Az ilyen úgynevezett vászonedényekben főzték a töltött káposztát a kemencében, ilyen kerámia korsóban vitték a mezőre a vizet, mert egy kicsit földbe ásva párologtatta, és ezzel hűvösen tartotta a benne levő folyadékot. Ezt a művészetet már tőkélyre fejlesztették, ugyanis meglepően sokféle terméket gyártanak. A tányérok, poharak, bögrék, tálak és edények mellett mindenféle 'vizes' vajtartó, csíratál, hagymatartó, mézes csupor, gyertyatartó, aromaméces, csempék és szobrok voltak.

Békás-szoros

Az erdélyi utunk során kihagyhatatlan látnivaló volt a Békás-szoros. Ez a természeti képződmény Európa egyik természeti ritkasága, amely a Csalhó-hegység lábánál, a Békás-patak és az Aranyos-Beszterce folyók találkozásánál található. A Békási-szoros egy tektonikus eredetű szurdokvölgy, amelyet 1971-ben védetté nyilvánítottak. Jelenleg a Békás-szoros a Nagyagymás Nemzeti Park része.

Amint megérkeztünk a szorosba és leszálltunk a buszról, a figyelmünket egyből egy nagy sziklaképződmény ragadta meg melynek a tetején egy kereszt díszelgett. Ez a sziklaóriás az Oltárkő, amely 1156 m magas ormát először 1935-ben mászták meg erdélyi magyar alpinisták.

Az út szélén sétálva minél beljebb haladtunk, a szoros annál jobban szűkült. A fölénk magasodó 200-300m-es, függőleges sziklafalra felnézve egy idő után az ember feje elszedült, de a látvány gyönyörűsége miatt megérte. Ezen hatalmas sziklafalak tövében kitaróan száguldott a Békás-patak, keresztül a völgyön.

Erdély egyik legszebb látnivalója a Békás-szoros, ami bebizonyítja a természet hatalmas erejét. Ezek között a hatalmas sziklafalak között sétálva egyszerre érezzük magunkat aprónak és védtelennek, de emellett csodálva nézzük, amit a természet saját erejéből létrehozott.

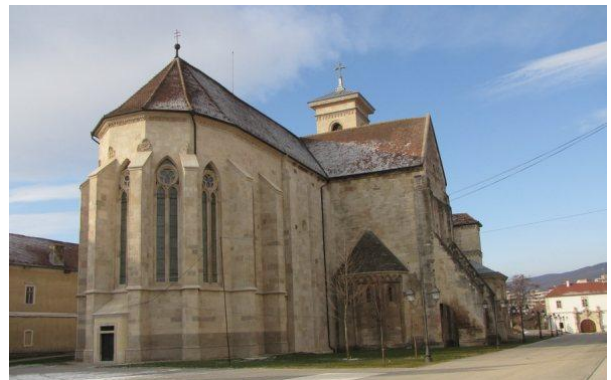

Gyulafehérvári székesegyház

Ezt az épületet a 12–13. század fordulóján után váltotta fel a mai, ugyancsak Bazilikális elrendezésű, de jóval nagyobb székesegyház háromhajós, kereszthajós, két nyugati- és négyzeti toronnyal díszített együttese, melynek eredetileg rövidebb szentélyét két melléksíris fogta közre.

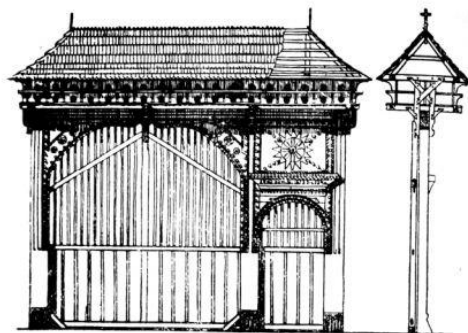
Az erdélyi püspökséget I. Szent István király alapította 1009 táján és központja a gyulafehérvári várban volt. A csak ásatásokból ismert, 11. századi úgynevezett I. székesegyház háromhajós, egyetlen félköríves apszisú bazilika volt, alapfalainak vonalát ma csak a mellékhajók padozatán jelzi eltérő színezésű vonal.

A székesegyház sírboltjában 11 erdélyi püspök nyugszik: Mártonffy György, Antalfi János, Sorger Gergely, Bajtay Antal, Manzador Piusz, Batthyány Ignác, Mártonffy József, Kovács Miklós, Vorbuchner Adolf, Jakab Antal, Maczalik Győző titkos püspök, vértanú, valamint Márton Áron kinek az újratemetésének szemtanúi lehettünk 2016.szeptember 29.-én az Erdélyi kirándulásunk keretében.

Székelykapuk eredete

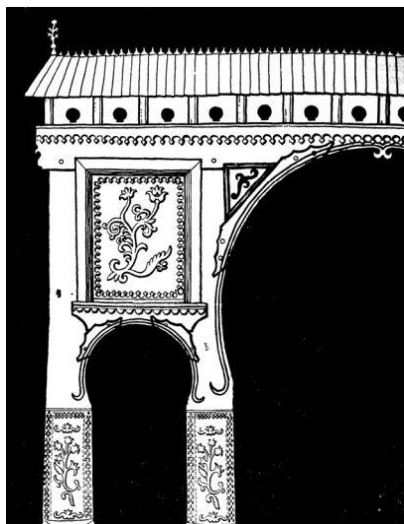
A székelykapu nemcsak faragványainak szépsége és impozáns megjelenése révén keltette fel a kutatók figyelmét, de nagy érdeklődést váltott ki, s parázs viták központja lett eredetének kérdése is. Priszkosz Rhétornak például a hunokra vonatkozó feljegyzései, valamint bizonyos bibliai szövegek indításai alapján figyelme Kelet felé fordult, s a székelykapuk szerkezetével és mintakincsével kapcsolatosan indiai, kínai és föníciai hatásokat igyekezett kimutatni. Mivel a

69. Mikháza, székelykapu 1673-ból.

kérdés megközelítése forma- és motívumanalógiákra szorítkozva kevés sikerrel biztatott, Györffy István és Cs. Sebestyén Károly már inkább a földrajzi elterjedés irányát vizsgálta. Így Györffy a hajdani gyepűkapuk utódait látta a székelykapuban, míg Sebestyén arra az eredményre jutott, hogy e kapufajta a határszéleken alakult ki, s elterjedési területe azonos a hajdani határőrvidék területével. Mindezeknek az elméleteknek az a közös hibájuk, hogy a kérdést a történeti forrásanyag mellőzésével próbálták megoldani. Viski Károly, „Adatok a székelykapu történetéhez” szerzője azonban rájött, hogy vizsgálódásainak tárgya a Székelyföldön és a középkori Magyarország bizonyos vidékein kívül Bulgária, Horvát-, Cseh-, Morva- és Németország, valamint Hollandia területén is megtalálható, széles körű bizonyítóanyag segítségével arra a megállapításra jutott, hogy a kutatók kapu a középkori külső várak, az ún. huszárvárak nagykapuitól származik. Arra azonban már ő sem tudott feleletet adni, hogy a huszárvárak kapui hogyan kerültek a székely falu házái elé. A kérdés megoldása Szabó T. Attila érdeme. Ő ugyanis nyelvtörténeti kutatásai során az egykori birtokösszeírások és leltárak anyagaiból megfejtette, hogy a székelykapu nem a külső várak, hanem az udvarházak telkeinek nagykapujától ered, s annak idején nemcsak a Székelyföldön, hanem Erdély egész területén általános volt.

A székelykapu három oszlopra állított kétosztatú építmény. Részei a befelé nyíló nagykapu — ez a megrakott szénásszekér magasságához igazodik — és a gyalogosok részére készült kisajtó. A három tartóoszlopot közös szemöldökgerenda fogja össze, erre épül a néhány sor zsindelemmel, esetleg cseréppel fedett egy- vagy kétsoros galambbúg. A kapulábak és a szemöldökgerenda tartóssabb összekapcsolására kötéseket alkalmaznak. A kötések a kapu felső nyílásának félkörös, boltívszerű kiképzést adnak. Kapuink

díszítésére faragás, ritkábban festés és faragás együttesen szolgál. Ehhez alkalmas területül a három kapuláb, a kötések, a szemöldökgerenda, valamint a kis- és nagykapu közötti szintkülönbségből adódó kisajtó feletti rész kínálkozik. A székelykapun sok esetben évszám és felirat is van, s gyakori kedves kiegészítője az estéli és vasárnapi beszélgetések színhelye, a mellette lévő fedeles pad, az ún. szakállszárító.

A mai székelykapu díszítményeiről eddig sokat írtak, de a kérdés monografikus feldolgozása még nem született meg. Kapuink fő díszítőeleme az akantuszlevélből alakult inda, a tulipánmotívum sokféle változata, a napraforgó, majd rózsza, szegfű, liliom, gyöngyvirág meg a szőlőfürt indák közé rejtve. Találunk bőven rozettát, kelyhet, piramist,

faloszloppal dekorált kapuzábét, valamint fogsordísz és kötélfonatot is, s nem ritka a kígyó- és sárkánymotívum sem. Már a minták felsorolásából kitűnik, hogy a fafaragáshoz jobban illő geometrikus motívumok rovására túlteng a növényi eredetű ornamentika. Ez azt jelenti, hogy kapuink mintakincsének formálásában a reneszánsznak jutott meghatározó szerep.

A faragás minden arra alkalmas felületen (kontyfa, kötés) megjelenik, de kibontakozni mégis a kiskapu feletti négyszög alakú táblán, a "koronán" tud.

A székelykapukat régebben csak faragták, de a 18. század óta a díszeket gyakran festik is; a felkúszó indák színe sötétvörös, az indán ülő hármass levelék kékek, néha zöldek fehér pettyekkel tarkítottak; a rozmaringok mindig zöldek. A színezéshez csak piros, fehér, zöld és kék színeket használnak.

A feliratok a hónaljkötéseken találhatóak, elmaradhatatlan tartozékai a székelykapuknak. Egyrészt elsődlegesen az építés idejét és az építő illetve a gazda nevét ismerteti, másrészt jókívánságok, vagy üzenetek vannak a betérőnek.

Dracula

Vlad Dracul hason nevű fia 1449 őszén elfoglalta Havasalföld trónját. Mivel az apja Vlad Dracul volt, fia a Dracula nevet kapta, ami románul ördögfiókat jelent.

Vlad Dracula volt hát a történelmi Drakula: Vlad Tepes havasalföldi vajda. A tepes jelző egyébként karót jelent, mivel kedvelt elfoglaltsága volt az emberek karóba húzása. Kegyetlenségéről már életében legendák keringtek. A nép az ördöggel azonosította: azt hitték, sohasem hal meg, éjjélkor feltámad, és friss vérral táplálkozik.

Bram Stoker világhírű rémregényét követően ő vált a vámpírtörténetek főhősévé: Drakula gróffá. Csakhogy kevesen tudják a mozinézők közül, hogy ki is volt valójában az eredeti Drakula. Hát ő: Vlad Dracul Tepes, a karóba húzó, kegyetlen vajda.

Drakula-kastély

Ízelítő a híres erdélyi konyhából

A világon sehol sincs olyan tárkonyos pityókaleves, fokhagymás padlizsánkrém és kürtöskalács, mint a vadregényes Erdélyben. Fűszeres tokányok és különleges pogácsák, puliszkák várják az arra látogatókat. Kigyűjtöttünk pár ételt, melyet érdemes megkóstolni, ha Erdélyben jár az ember.

Erdélyben számos nép fordult meg: tótok, többféle kultúrát magukkal hozó zsidók, keleti irányból örmények, és betelepültek szászok is. A népek keveredése gasztronómiai szempontból is gazdagodást jelentett, minden nép beleolvasztotta kedvenc fűszereit, ételeit, ugyanakkor az ott élő székelyek sohasem adták fel a saját ízvilágukat.

Puliszka

A fő fogások között különlegességnek számít a kukoricadarából készült puliszka, teljesen hétköznapi és ünnepi étrendet is össze lehet állítani belőle tejjel és különféle tejtermékkel. Az éttermi étlapokon leginkább a tejfölös, tehéntúrós vagy juhtúrós puliszka található, ami magában vagy akár köretként is ehető pörköltök, paprikások mellé.

Kürtöskalács

Az erdélyi konyha különleges édessége a kürtöskalács, ami fahengerre tekert ujjnyi vastagságú, de leheletkönnyű tészta, amelyre mézes-tojássárgás mázt kennek, tört diót szórnak rá, és csak faszénparázon sül meg igazán.

Erdélyi népszokások

Szilveszter

Napokkal szilveszter előtt kezdődik a készülődés. A fiatalok nagyszülők, rokonok régi házaikban köszöntik az új évet. A lányok dolga a takarítás, bevásárlás a fiúké pedig a fahordás, ők gondoskodnak a melegről, bútorokról, zenéről.

Szilveszter napján a lányok sütnek, főznek, ők szolgáltatják a harapnivalót míg a fiúk hozzák az asztalra az innivalót. Soha nem hiányozhat a virsli és a pezsgő. Éjfél előtt pár perccel a templom előtt gyűlnek össze az emberek ahol a falu lelkésze búcsúztatja az "ó esztendő" és köszönti az újat. Éjfél után a külön házakban ünneplők egymást meglátogatva kívánnak boldog új évet.

Székelykapuk

Különösen szép látványt nyújtanak az Erdélybe látogatóknak a tipikusan székely motívumokkal díszített, kézzel faragott kapuk. Sokszor belevésik annak a házaspárnak a nevét amelyiknek otthonához tartozik a kapu és az sem ritka, hogy a kapuba mélyesztett pihenőhely fölé vándort, embert illető mottót vésnak.

Farsang

Február elején kezdődik a farsangi időszak. A régebbi időkben a televíziók és egyéb szórakoztatások hiányában a fiatalok egymás házában gyűltek össze. A hosszú téli esték mulasztására a legények maszk mögé bújva verseket mondtak és ijesztgették egymást vagy a leányokat. Ami ma is szokás az a farsangi időszakot búcsúztató bál. A farsangi bál időpontja egybeesik a húsvéti böjt kezdetével. A fiatal legények

álarc mögé bújnak, körbejárják a falut, bekéreznek a lakosokhoz, zenével és tánccal köszöntik őket. A műsorért fizetséget várnak, ami lehet pénz, étel vagy ital. Az összegyűjtött eledel a farsangi csapat vacsorája lesz.

A csapat a következő tagokból áll: 2 "lovas farsáng" (egy lovat 2 személy alkot, az egyik ló feje, a másik a fara); 2 "békérő" (az ő dolguk, hogy a csapatot bekérjék a falubeliek házához); "a szépek" - 1 pár "piros bojér", 1 pár "fehér bojér", "kisasszony", "úrfi" (mind fiúk); "kasszás" (gyűjti a pénzt); "kudus" (gyűjti amit pénzen kívül kapnak); "ostorosok" (elijeszti a kíváncsiskodó gyermekereget, ők vigyáznak a csapat értékeibe öltöztetett vagy fizetséget összegyűjtött tagjaira. Általában minden két emberre jut egy ostoros.)

Erdély népviseletei

Torockó viselete

A torockói magyarság Torockó és Torockószentgyörgy településein élnek. A városias környezet hozta magával az öltözködés polgári jellegét, amelyben megjelent a szász és román hatás is. 19. század közepén élte a viselet is fénykorát. A lányok és asszonyok legegyszerűbb mindennapokra használt ruhadarabja a paraszt gyolcsing volt, amelyen csak a kézelő és a gallér volt díszített. Az idősebb asszonyok, ún. kötéses inget hordtak, amelynek széléit tűzött csipkével fogták össze. A férfiak öltözkéiben is megmaradtak archaikus elemek, mint a 20. század elején még viselt mellévarrott ujjú ing. Alulra alsóruhának hordott gatyát és posztónadrágot húztak. Felül télen rókával prémezett fehér ködmönt viseltek.

Kalotaszeg viselete

A kalotaszegi kistáj Nagyvárad és Kolozsvár között helyezkedik el. Az egyik legismertebb és legfeldolgozottabb magyar népviseletek egyike. A földművelő és állattenyésztő kalotaszegiek már a 19. század folyamán idénymunkára jártak az Alföldre. Így számos népviseleti elem került Erdélybe, mint pl. a bőgatya vagy a cifraszűr. A kalotaszegi viselet egyik leghíresebb darabja a gyöngyöspárta. Ezt a kézbe való rojtos keszkenővel együtt kapta a konfirmációra készülő lány. A pártát flitterrel, sima-porcelán és faragott gyöngyökkel díszítették. Az ünnepekre hordták az ún. vállfűs inget, amely mellévarrott ujjú inget jelentett. A férfiak viseletében a gatyá, bőgatya csak a nyári öltözet része volt. Télen szűrt viseltek, amely egészen a 20. század elejéig virágkorát élte a környéken.

Székelyföldi népviselet

A székelyek élnek legnagyobb számban Erdély területén, az egykori hét székből szerveződött területen. A székely népviselet évszázadok óta státuszuk szimbólumának tekinthető. A székely viselet egyszerűbb, kevesebb rajta a díszítés. Sokáig a női és férfi ruhaféléket nem különböztették meg látványosan egymástól. Jellemző anyag volt a házilag előállított vászon. Az asszonyok és lányok fehérre, az öreg asszonyok feketére festett, sűrű ráncba szedett vászonszoknyát, hámos rokolyát hordtak. Archaikus viseleti elem volt a középkorból megmaradt egész fejét betakaró kendő viselete. Felül fodros inget és lajbit hordtak. A férfi viseletben jellegzetes elem volt a harisnya, amelyből készült zsebes és zseb nélküli is. Az ingek köznapra vászonból, ünnepre sifonból készültek. Székely nemzeti viseletnek maradt meg a háziszóttos posztóból készült nadrág és ujjas, amely a 18. század folyamán egyenruhaként is funkcionált.

Moldvai csángó viselet

A csángók Moldva Keleti-Kárpátok és Prut közé eső részén éltek. A kisebbségben élő magyarok népi művészetére hatással volt a román többség. A korai csángó öltözetek háziszóttos gyapjúból, kenderből, selyemből és pamutból készültek. Színes fonalakkal varrták ki a ruhadarabokat. A kislányok fejükön gyöngyös hajpántot hordtak, a nagyobbak gyöngyökkel televarrt vászoncsikot, az asszonyok pedig ún. ruhát hordtak fejükön. Felsőrészen hosszú, mellévarrott ujjú csángós és ingvállas inget hordtak. lábukon nyáron általában nem viseltek semmit, ünnepeken a törököktől átvett sarut vagy papucsot hordtak. Télen piros karmazsin csizmát húztak fel. A férfiak viseletében az ing, hosszú volt, combközépig ért, és bő ujja volt és nyakánál piros gyapjúmadzaggal volt összekötve. Alul szűk gatyát hordtak, amely kendervászonból készült.

Székely mondák és legendák

Erdély gyönyörű tájaihoz számos legenda kötődik. Az egyik legismertebb a Tordai-hasadék, mely Székelyföld talán legszebb és legtöbbet látogatott kirándulóhelye.

Számos Szent László-legendát kapcsolódik a hasadék kialakulásához. A monda szerint László király serege kemény ütközetet vívott a túlerőben levő kunokkal Torda határában, de hiába, mert annyi volt a kun, mint fűszál a réten. Ebben a reménytelen helyzetben László király úgy döntött, hogy visszavonulást fűvat, nehogy odavesszen a serege. A kürt szavára visszafordultak a magyarok és a Torda feletti hegy irányába kezdtek vonulni. A kunok rögtön a nyomukba eredtek: Utána! Utána! - ordították. Tudták: ha Lászlót elfogják, övék lesz a magyar föld - mindannyian a király után vetették hát magukat. László paripáján véres hab vert ki, mégis olyan közel értek már hozzá a kunok, hogy fejszéikkel levághatták volna. Ekkor László feltekintett az égre, és Istenhez fohászolt: Ó, Uram, segíj!

S ím, abban a pillanatban kettéhasadt a hegy, s László háta mögött rettentő nagy hasadék tátongott. A kunok meghökkenve álltak meg a szakadék peremén, majd a csodát látva ijedtükben visszafordultak.

Így keletkezett a Tordai-hasadék, s a szerencsésen megmenekült király lovának patkónyomai ma is látszanak a hasadék fölötti Patkós-kövön.

A hasadék szokatlan földrajzi elhelyezkedése révén számtalanszor megmentette a magyar népet. Egy erről szóló romantikus legenda lenne a következő: Batu kán a hozzájuk csatlakozó kunokkal megtámadta a hasadékot mivel a környékről a nép ide húzódott vissza. S mivel Kendi Gyula embereivel minden roham előtt megvédte a hasadékot, a kán továbbindult, de hátrahagyta Keme nevű kun vezérét, hogy éheztesse ki a bujdosókat, elzárva a barlangok bejáratát. Keme azt követelte, hogy adják ki kincseiket s ezen kívül a legszebb hat lányt a szabadságukért. A magyarok készen álltak inkább utolsó emberig is harcolni, de Kendi Gyula gyönyörű nővére, Kendi Ilona hajlandó volt még öt társával együtt feláldozni magukat. Ugyanis mindeniknél tör volt, amivel védeni akarták magukat a gyalázattól.

A hős lányok a kincsekkel együtt a kun táborhoz közeledtek, de amint Kendi Ilona és Keme meglátták egymást, egymásba szerettek. A lány azonban kijelentette, csak úgy lesz felesége, ha Keme keresztényé lesz és a magyarokhoz társul. Keme boldogan teljesítette ezt a feltételt, népével a magyarokhoz csatlakozott és segítette őket további küzdelmeikben.

A Tordai-hasadékot nem csupán a legendák miatt, hanem gazdag és különleges növény- és állatvilága miatt és az itt található 32 barlang miatt is érdemes felkeresni.

Bemutató az iskolának

2017. március 30.

Táncáz

Rajzsakkör

Erdélyi ízek

Csikszeredaiak látogatása az Avasi Gimnáziumban

2017. április 7.

Erdélyország és Magyarország – Határtalanul

A Határtalanul nemzeti összetartozás két programjának keretében az Avasi Gimnáziumba látogatott a csíkszeredai Márton Áron líceum két diákcsoportja (40-40 fő) tanáraik kíséretében. A program célja egymás történelmi hagyományainak és céljainak megismerése, a két iskola kapcsolatainak elmélyítése volt. A csíkszeredai fiatalok évek óta ápolják a magyar hagyományokat, ebből adtak egy kis ízelítőt az Avasi Gimnázium színháztermében. Székely zászlót is kapott ajándékba iskolánk, ezzel is szimbolizálva az egyre szorosabbá váló kapcsolatot. A közösen eltöltött nap során az erdélyi fiatalok nemcsak az iskola épületével, szokásaival, hagyományaival, hanem egy városismerkedő vetélkedő (ún. rallye) keretében Miskolc belvárosával is megismerkedtek. Az estét a programban érintettek – diákok és tanáraik – együtt töltötték, kötetlen formában, beszélgetve. Erdélyi vendégeink további programjában szerepelt még Miskolc-Tapolca, Lillafüred, a Diósgyőri vár és a Miskolci Egyetem meglátogatása is.

Korábban – szintén a két Határtalanul program keretében – az Avasi Gimnázium 80 diákja és 4 tanára már járt Csíkszeredában és más magyarlakta erdélyi településeken is. 5 napos erdélyi körutunk során leginkább természeti kincsekben bővelkedő székely és magyar emlékeket őrző helyekre látogattunk el, és megfordultunk a rohamosan fejlődő Marosvásárhelyen, Kolozsváron, Nagyváradon, Csíkszeredán és Gyulafehérváron is.

Székelyföldön a természet megőrizte tisztaságát, eredetiségét és persze hagyományait. Tökéletes példa erre Torockó, ahol az utolsó éjszakánkat töltöttük. Székelyföld domborzatának nagy részét a Keleti-Kárpátok belső vonulatai alkotják, tehát a túrázáshoz való feltételek teljes mértékben adottak. Egyik nagy kedvencünk a Madarasi Hargita 1801 m magasan fekvő csúcsa volt. A Békás-szorosnál pedig szinte függőleges sziklaszirtek, kisebb nagyobb vízesések, zúgó hegyi patakok között találtuk magunkat.

Testvériskolánk, a csíkszeredai Márton Áron Főgimnázium tanárai és tanulói szeretettel fogadtak bennünket, körbevezettek iskolájukban, beszéltek mindennapjaikról. Csodálattal töltött el, hogy náluk a tánc, az ének a közösség összetartó ereje, csakúgy, mint a népviselet, ami mára ünnepi öltözékké vált. Székely vendégeink ellátogattak zetevári szállásunkra, ahol csapatépítő tevékenységekkel és néptáncal töltöttük a délutánt, s az estét tábortűzzel és közös énekléssel zártuk.

tv megjelenés: <http://minap.hu/video/miskolc-ma-20170407>